

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ**

PAŽYMA

**DĖL SEIMO NARIŲ A. BAUROS, S. JOVAIŠOS, E. PUPINIO, K. BACVINKOS 2020 M.
GEGUŽĖS 7 D. PASIŪLYMO, SEIMO NARIŲ A. PAPIRTIEŅĖS IR L. JONAIČIO 2020 M.
GEGUŽĖS 12 D. PASIŪLYMO IR SEIMO ŠVIETIMO IR MOKSLO KOMITETO 2020 M.
GEGUŽĖS 18 D. PASIŪLYMO DĖL SAUGAUS EISMO AUTOMOBILIŲ KELIAIS ĮSTATYMO
NR. VIII-2043 2, 9, 10, 14, 17, 22, 23, 27² STRAIPSNIŲ IR PRIEDO PAKEITIMO IR ĮSTATYMO
PAPILDYMO 14¹ IR 14² STRAIPSNIAIS IR 2 PRIEDU ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIIIP-4637
(TAP-20-1163) (TAIS NR. 20-7987(2))**

2020-07-01 Nr. NV-1850

Vilnius

1. Projekto rengėjas: Susisiekimo ministerija.

2. Projekto tikslas: Pateikti Seimui išvadą dėl Seimo narių A. Bauros, S. Jovaišos, E. Pupinio, K. Bacvinkos 2020 m. gegužės 7 d. pasiūlymo, Seimo narių A. Papirtienės ir L. Jonaičio 2020 m. gegužės 12 d. pasiūlymo ir Seimo Švietimo ir mokslo komiteto 2020 m. gegužės 18 d. pasiūlymo dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 9, 10, 14, 17, 22, 23, 27² straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14¹ ir 14² straipsniais ir 2 priedu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4637.

3. Dabartinė situacija:

- Vyriausybė 2020 m. kovo 10 d. nutarimu Nr. 234 pateikė Seimui Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 9, 10, 14, 17, 22, 23, 27² straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14¹ ir 14² straipsniais ir 2 priedu įstatymo, Administracinių nusižengimų kodekso 425 straipsnio pakeitimo įstatymo ir Užimtumo įstatymo 37 straipsnio pakeitimo įstatymo projektus. Šiuose įstatymų projektuose, be kita ko, buvo siūloma, kad C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijų motorinių transporto priemonių, jų junginių su priekabomis vairuotojų, ketinančių verstis ir besiverčiančių komerciniu krovinių arba keleivių vežimu, mokymą nacionalinėje teisėje tikslinga laikyti ne vairuotojo kvalifikacija, bet vairuotojo kompetencija ir vairuotojų kompetencijos ir kompetencijos tobulinimo reglamentavimo ir mokymo centrų priežiūros funkcijas iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos perduoti Susisiekimo ministerijai.
- Seimo narių ir Seimo Švietimo ir mokslo komiteto pateiktuose pasiūlymuose iš esmės nepritariama teisinio reguliavimo keitimui, kai vairuotojų rengimas keičiamas iš profesinio mokymo pagal formaliojo švietimo programas į mokymą pagal neformaliojo suaugusiųjų švietimo programas; teikiama nuomonė, kad asmenys turėtų įgyti kvalifikaciją, o ne tik kompetenciją ir kad perkelti Direktyvos nuostatas, susijusias su vairuotojų pradinės kvalifikacijos įgijimu ir kvalifikacijos kėlimu, į nacionalinę teisę pakaktų pakeisti susisiekimo ministro įsakymą.

4. Projekto esmė: Nepritarti Seimo narių A. Bauros, S. Jovaišos, E. Pupinio, K. Bacvinkos 2020 m. gegužės 7 d. pasiūlymui, Seimo narių A. Papirtienės ir L. Jonaičio 2020 m. gegužės 12 d. pasiūlymui ir Seimo Švietimo ir mokslo komiteto 2020 m. gegužės 18 d. pasiūlymui dėl Saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 2, 9, 10, 14, 17, 22, 23, 27² straipsnių ir priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 14¹ ir 14² straipsniais ir 2 priedu įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4637 dėl šių priežasčių:

➤ Įstatymo projekto rengimo ir derinimo su suinteresuotomis institucijomis metu nuspręsta, kad C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE kategorijų motorinių transporto priemonių, jų junginių su priekabomis vairuotojų, ketinančių verstis ir besiverčiančių komerciniu krovinių arba keleivių vežimu, mokymą nacionalinėje teisėje tikslinga laikyti ne vairuotojo kvalifikacija, bet vairuotojo kompetencija. Tokia pozicija niekaip neprieštarauja Direktyvos 2003/59/EB nuostatoms, tačiau leistų turėti darbo rinkos

poreikiams labiau pritaikytą vairuotojų mokymą. Direktyva nereikalauja, kad joje reglamentuojamas vairuotojų mokymas būtų laikomas profesiniu mokymu, neįpareigoja Europos Sąjungos valstybių narių taikyti konkretų mokymo formatą, bet akcentuoja minimalų žinių lygį;

➤ Vairuotojų mokymui taikant pasikeitusių profesinį mokymą reglamentuojančių teisės aktų (Profesinio mokymo įstatymas, Profesinio mokymo programų rengimo ir registravimo tvarkos aprašas) nuostatas, vairuotojų mokymų trukmė tampa gerokai ilgesnė ir neatitiktų Direktyvoje 2003/59/EB nustatytos mokymo trukmės. Atsižvelgiant į tai, tikslinga vairuotojų mokymą laikyti neformaliuoju suaugusiųjų švietimu.

➤ Profesinį mokymą vykdančios įstaigos galės vykdyti Įstatymo projekte siūlomus vairuotojų kompetencijos įgijimo ir vairuotojo kompetencijos tobulinimo kursus, juos numačiusios profesinio mokymo programose kaip atskirą modulį, kurį išklačius bus suteikta vairuotojams reikalinga kompetencija. Įstatymo projektas neriboja galimybės asmeniui pageidaujant mokytis pagal profesinio mokymo programą, įgyti kvalifikaciją (kuria sudarytų keletas kompetencijų) mokantis profesinio mokymo centre ir gauti profesinio mokymo diplomą.

➤ Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra pažymėjęs, jog konstitucinis teisinės valstybės principas suponuoja visų teisės aktų hierarchiją ir neleidžia poįstatyminiais teisės aktais reguliuoti santykių, kurie turi būti reguliuojami tik įstatymu. Esminės ūkinės veiklos sąlygos yra viena iš tokių santykių sričių. Taigi, pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją riboti ūkinės veiklos laisvę galima, jeigu tai daroma įstatymu. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad esminiai reikalavimai, sąlygos, išimtys, ribojimai ir pan., susiję su vairuotojų mokymo reikalavimų taikymu ir vairuotojų mokymų vykdymu, privalo būti reguliuojami įstatymu, kaip numatyta Įstatymo projekte, o ne ministro įsakymu.

➤ Didžioji dalis Direktyvos 2003/59/EB straipsnių nuostatų dėl vairuotojų mokymo reikalavimų ir išimčių taikymo, mokymo vietos ir kt. pagal savo turinį turi būti įtvirtintos įstatymo lygmeniu, todėl tai yra pagrindas tikslinti teisinį reguliavimą iš esmės, o Seimo narių siūlymas teisinį reglamentavimą numatyti susisiekimo ministro įsakyme teisiniu požiūriu netinkamas.

5. Derinimas: atsižvelgta į Teisingumo ministerijos pasiūlymus, Lietuvos transporto saugos administracija per nustatytą terminą išvados nepateikė. Papildomai gautas Lietuvos nacionalinės vežėjų automobiliais asociacijos „Linava“, Tarptautinio transporto ir logistikos aljanso, Lietuvos vežėjų sąjungos ir Lietuvos vairuotojų mokymo ir kvalifikacijos kėlimo mokyklų asociacijos bendras raštas, kuriame pritariama Nutarimo projektui.

Dėl Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Lietuvos vairuotojų rengimo įstaigų asociacijos, Lietuvos profesinio mokymo įstaigų asociacijos ir asociacijos „Vairavimo mokytojų gildija“ pastabų teikiama derinimo pažyma. Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė pastabų ir pasiūlymų neturi.

6. Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

7. Dalykinio vertinimo išvada: siūloma teikti svarstyti Vyriausybės posėdžio „B“ dalyje, prieš tai aptarus tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Arvydas Nevas

Arvydas Nevas, tel. 8 706 63 787, el. p. arvydas.nevas@lr.lt